

PAPER DETAILS

TITLE: Türkiye Çocuk Hekimliginin İlk Dergisi: La Pédiatrie En Turquie / Türkiye`de Emraz-i Etfal

AUTHORS: Gülten DINÇ,Seref ETKER

PAGES: 61-101

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/13312>

TÜRKİYE ÇOCUK HEKİMLİĞİNİN İLK DERGİSİ:
LA PÉDIATRIE EN TURQUIE / TÜRKİYE'DE EMRÂZ-I ETFÂL

Gülten Dinç* – Şeref Etker**

Türkiye'de yayınlanan tıbbi süreli yayınlar içinde La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-i Etfâl özel olarak ele alınmağa değer nitelikler taşımaktadır. Öncelikle, başlığına "Türkiye" adını alan ilk tıp dergisi olduğunu belirtmek gereklidir. Aynı zamanda, yayın kurulu ve yazar kadrosuyla uluslararası bir karakter kazanan dergi, çocuk hekimliği dergilerinin yayınlandığı diller arasında Türkçeyi – İngilizce'den önce – katmıştır. Buna karşılık, çok nadir bulunan bir dergi olan La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-i Etfâl bugüne kadar ayrıntılı bir inceleme konusu olmamıştır.¹

Türkiye'de 1928 yılından önce çıkan sağlık konulu süreli yayınlar içinde, Dr. Giovanni Battista Violi (1849-1928) tarafından yayınlanan bir çocuk hekimliği dergisinin varlığı bilinmektedir. La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-i Etfâl adlı bu Fransızca-Türkçe derginin künyesi, tıbbi süreli yayınlar bibliyografyalarında yanlış verilmiş; derginin yalnız Arap harfleriyle Türkçe ya da "Eski Türkçe" olarak yayınlandığı bildirilmiştir. Dr. Violi'nin dergisi, Nimet Taşkiran, Bedi N. Şehsuvaroğlu, Aykut Kazancıgil & Vural Solok ile İbrahim Başağaoğlu & Nil Sarı'nın yayınlarında Türkiye'de Emrâz-i Etfâl adıyla geçmektedir.² Taşkiran, derginin adını Fransızca'ya "Pathologie Infantile en Turquie" olarak çevirmiştir. Derginin yayına başladığı tarih olarak Şehsuvaroğlu, Taşkiran ve Kazancıgil & Solok 1910 yılını, Başağaoğlu & Sarı ise 1909 yılını vermektedir. Bu çalışmalarda hiç bir kaynak ve kitaplık adı belirtilmemiştir.

Seyfettin Özege Bağış K. için verilen hatalı bilgi³, Hasan aktarılmıştır. Ekrem Kadri Una hekimlerinin yazılarına yer ver aylık bir tıp dergisi kurduğ bulmadığını kaydetmiştir.⁵ G. olara gösterdikleri başlık ile "Etfal" adı altında aynı dergi hak Turquie'nin bulunduğu yurtdışında bibliyografyalardaki künhe bilgi Emrâz-i Etfâl'den söz eden yazan

Bu makalenin yazarları Türkçe yayınlanan tıbbi süreli Emrâz-i Etfâl hakkında ikincil yayınlanan bir makalesinde ise Etker'in İstanbul'da bulduğu bu Türkiye'de Emrâz-i Etfâl başlığı Beyn-el-milel Etfâl Hastahane Chichli'nin aylık (Fransızca ve Türkçe) kazanmıştır. Bundan sonra, hekimliği tarihimize önemli çabalarına girişilmiştir. Derginin hekimin bulunması, bizi yorumlamıştır. Uzun süren tarama (c.III/6 ve c.III/7), derginin yayın hayatının en geniş koleksiyonu, Louis Ausset'in kitapları arasında eksik olan bir sayı (c. III/9) kitaplığında bulunmaktadır.

* Ph.D., İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı, 34303 İstanbul.

** Dr., Zeynep-Kamil Hastanesi, Üsküdar, 34668 İstanbul.

¹ Bu makale, dergi üzerine yapılmış iki ayrı sözlü sunumun genişletilmiş bir metnidir: G.Dinç & Ş. Etker, "Ülkemizde yayınlanan ilk çocuk hekimliği dergisi: 'La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-i Etfâl' hakkında bir içerik incelemesi" (özet), IV. Türk Tıp Tarihi Kongresi, İstanbul, 18-20 Eylül 1996, Bildiri Özeti, Türk Tıp Tarihi Kurumu yay. 4, İstanbul 1996, s.27; G.Dinç & Ş. Etker, "Ottoman pediatrics as reflected in Dr. Violi's La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-i Etfâl" (abs.) 37th International Congress on the History of Medicine (ISHM), Galveston, Texas, 10-15 September 2000, s.14.

² N. Taşkiran, "Aperçu sur l'historique des revues médicales en Turquie," Pagine di Storia Della Medicina, Anno XIII, No.2, Marzo-Aprile 1969, s.54 ; B.N. Şehsuvaroğlu, "Basın tarihimize sihhi mevkuteler," Yıllık [İ.Ü. İktisat Fak.] Gazetecilik Enst. Derg., sayı 2, 1961, s.199; B.N. Şehsuvaroğlu, "Türkiye'de sağlıkla ilgili olarak yayınlanan periyodikler," İ.Ü. İstanbul Tıp Fak. Mecm., c.36 , sayı 1, 1973, s.197; A. Kazancıgil & V. Solok, "Türk tıp dergileri ve süreli yayınları üzerine analitik bir inceleme (1849-1981)," İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fak. Derg., c.12, Özel ek sayı, 1981, s.376; İ. Başağaoğlu & N. Sarı, "1900-1955 yılları arasında Türkiye'de yayınlanan sağlıkla ilgili süreli yayınlar," Sendrom, yıl 6, sayı 12, Aralık 1994, s.40.

³ Seyfettin Özege Bağış Kitapları Katalogu 1989, s.575 (# 1244/1). Burada, derginin kuruluş tarihi yanlış olarak verilmiştir. Seyfettin Özege Kütüphanesi'nde La Pédiatrie en Turquie'nin 1-12. cildinin 1-12. sayılarının bulunmaktadır.

⁴ H. Duman, Osmanlı-Türk Süreli Yayımları, Derginin sahibi "Dr. G.B. Vileli" olarak geçmektedir.

⁵ E.K.Unat, "Dr. G. B. Violi ve onun Tıp Tarihi Dergisi, c.16, sayı 3-4, Temmuz-Ekim 1993," Dergi, c.16, sayı 3-4, Temmuz-Ekim 1993,

⁶ G. Groc & İ. Çağlar, La Presse Française, Editions ISIS, İstanbul 1985, s.100 (# 1244/2).

⁷ G. Dinç, Arap Harfleri ile Türkçe Basılmış Tıbbi Süreli Yayınlar Toplu Kataloğu, Deontoloji ve Tıp Tarihi Anabilim Dalı, 34303 İstanbul, 1993, s.117.

⁸ Bibliothèque Interuniversitaire de Lille, France.

Resim 1. La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl'ın Fransızca ve Türkçe kapağı

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl: bibliyografik bilgi

İlk sayısı 31 Ocak 1909 tarihini taşıyan La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl'in ilk iki cildindeki Türkçe alt başlık "Çocuklara aid tababet ve fenn-i cerrâhiden, san'at-ı dürüstsazi [ortopedi] ve hifzû's-sîhhadan bahis beynelmilec mecmuadır" olup, üçüncü ciltten başlayarak "Emrâz-ı etfâlden bahis mecmua-i mâhiyyedir" başlığı kullanılmıştır. Derginin Fransızca alt başlığı ise "Revue (mensuelle) internationale de médecine, chirurgie, orthopédie et hygiène infantiles"dir. Bu başlık dördüncü ciltte "Revue mensuelle de médecine et hygiène infantiles" şeklini almıştır. Dergi, ilk ciltte "Risale-i Fenniyye", üçüncü ciltte "Gazete", dördüncü ciltte ise "Mecmua" olarak nitelendirilmiştir. Dergiyi ilginç kılan özelliklerden biri de başlığında "Türkiye" adını kullanan ilk tıbbi süreli yayın olmasıdır.⁹

Tek sütun halinde yayınlanan makale metinleri resimsizdir. Aylık derginin boyutları 16,5 x 24,5 cm olup, Beyoğlu Asmalı Mescit'teki Levant Herald Matbaası'nda basılmıştır. Yalnız son sayı (c.IV/2) Galata'daki J.&A. Fratelli Haim Matbaası'nda basılmıştır. Dergi başlangıçta Dr. Violi'nin, Sen Jorj Çocuk Hastanesi'nden ayrıldıktan sonra bir süre dispanser olarak kullandığı

"Şişhane – Karakol sokağı, N hastanenin polikliniğinin bulunduğu Han"ından yönetilmiştir.

Derginin sahibi ve editör adı Fransızca metinlerde J.B. kr Başlangıçta Yazı İşleri Müdürü Fransızca metin redaktörlüğünü redaktörlüğünü Dr. Viktor Galil Dr. Jak Karako pediatrist; Ba Galimidi Bey çocuk ve iç hast ciltten başlayarak Türkçe bölü [Duman, 1877-1942] cerrahtır. Modena'lı bir İtalyan, Dr. Kara Dr. Ritsos İstanbullu Rum, Dr. M

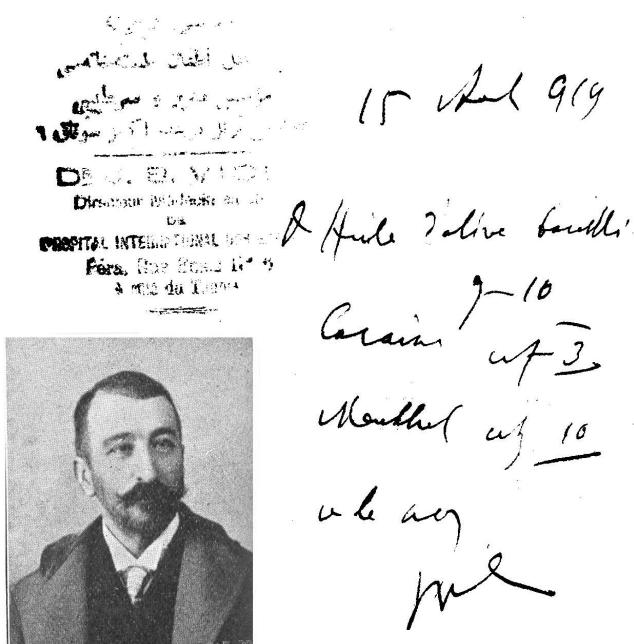
La Pédiatrie en Turquie kurulunda yer alan: Acchiote [P. Akalin], Celâl İsmail, Clem Rusçuklu, Kaller, Süleyman N Zarfcıyan ve Zeri, Dr. Violi ile öğretim üyeleri ile "Meclis-i delegeleridir. Yayın kuruluna Avusturya-Macaristan, Rusya, İ alınmıştır. (Yayın kurulunda uyruklu bir hekimdir.) Derginin Dr. Feridun Beyler (Paris) ile Bey'in [Kadri Raşid (Anday) P. Sen Jorj Çocuk Hastanesi'nin T Dr. Amélie Frisch de derginin ya

Dr. Violi'nin Türkiye'de

Prof.Dr. Ekrem Kadri Ün Türkiye pediatrisine yaptığı öne ası üretim kurumu ile çocuk has

⁹ E.K. Unat, "Dr. G. B. Violi ve onun T c.16, sayı 3-4, Temmuz-Ekim 1985, Hastanesi," Türk-Avusturya Tıbbi İlişk sunulan bildiriler. yay. haz. A.Terzi İmparatorluğunda Bakteriyoloji ve Vi No.1568, Dekanlık No.4), s.11; E.K. Violi'nin Çiçek Aşısı Müessesesi," Tip İmparatorluğunda aşısı ve serum hazırla Haziran 1970, s.144-156.

“Dr. Violi 1849’da İtalya’da Modena’da doğdu. Önce Selanik’te, 1874’den sonra İstanbul’da hekimlik yaptı. Avusturya’da çocuk hekimliği eğitimi gören Dr. Violi İstanbul’a dönüşünde 1880’de [1881] ‘Etablissement Vaccinale [Vaccinogène]’ adlı bir aşı kurumu oluşturdu. Dr. Violi’nin enstitüsü [1892’de açılan] Telkihhane-i Şahane’den önce aşı üreten tek kurumdur. Dr. Violi bundan sonra, ülkemizde yabancı hekimler tarafından kurulan ilk çocuk hastanesi olan Sen Jorj [Saint-Georges] Uluslararası Çocuk Hastanesi’ni 2 Temmuz 1895’de [Psychari köşkünde, Galata, Felek sokak, No.1] açtı. Dr. Violi ayrıca Beyoğlu’nun yüksek sosyetenin ve özellikle İtalyanlar’ın desteğiyle 1897’de İstanbul’da Çocukluğu Koruma Uluslararası Derneği’ni [Société Internationale pour la Protection de l’Enfance] kurarak hastanenin masraflarını karşılama ve geliştirme için gereken parayı sağladı. Dr. Violi daha sonra hastanesini ayrı bir yapıya taşıdı. 17 Eylül 1905’té Feriköy’de [Bomonti, Çiftlik sokak, No.14-16] açılan bu kuruluşu ‘Hôpital et Clinique International pour les Maladies des Enfants à Chichli / Şişli Uluslararası Çocuk Hastanesi’ adını verdi. Hastane’nin ayrıca Beyoğlu’nda bir polikliniği ile Burgaz Adası’nda [1902’de açılan] bir Çocuk Sanatoryumu bulunuyordu. Dr. Giovanni Violi [22 Ocak 1928’de İstanbul’da öldü.]” [Parantez içindeki bilgiler tarafımızdan verilmiş ve düzeltmeleri yapılmıştır.]

Resim 2. Dr. Giovanni Battista Violi (Modena 1849 - İstanbul 1928) (Nevsal-i Afiyet, yay. Besim Ömer [Akalm], dördüncü kitabı, İstanbul, Matbaa-i Ahmed İhsan, 1322/1906, s. 449) ve bir reçetesi.

Türkiye’de açılan ilk uluslararası Çocuk Hastanesi”nın Ospedale Internazionale di San Giorgio ve hastalıkları dergisini yayınladı. Jorj ve Şişli hastanelerinin uluslararası nitelenmesi, Osmanlı toplumuna çocuklara, ayırsız hizmet dergisinde Şişli’deki yeni hastane Çocuk Hastanesi’nin devamı olduğunu belirtmiştir. Hastane hastane olduğu vurgulanmaktadır projesiyle 1906 Milano sergisinde “Dr. Violi çocuk hastalardan hiç Internationale pour la Protection de l’Enfance Şirketi”) ve benzeri yardım kuruluşları.

Dr. Violi, Sen Jorj Çocuk Hastanesi (pasif bağısklama) uygulaması Tibbiye-i Şahane’deki bir sunumdan ayırdı. 1896 Mayısına kadar kuşpalaz ile kırmızı, çiçek, hummalı çocuk tedavi etdim. Bunlardan raddesinde vefiyat vuku buldu. Meyanında ise % 36 raddesinde çalışmalarına katılan Dr. Violi, Liyakat Madalyası ile ödüllendirildi. Sen Jorj Çocuk Hastanesi hastanesidir.¹³

La Pédiatrie en Turquie: Dr. Violi’nin 1905’té kurduğu ve h

¹⁰ Sen Jorj ve Şişli Hastanelerinde 1895-1906 yılları arasında milliyetlerine göre dağılımı: Alman 7, Fransız 634, Hollandalı 34, İngiliz 77, Karadağlı 210, Romen 151, Rus 455, Sırp 2425, Ortodoks [Rum] 9801, Yahudi 112, L’Enfance [Duyuru] Pétra, 10 Décembre 1895.

¹¹ G.B. Violi, “De la sérothérapie dans la tuberculose infantile,” Revue de la Sabah (R. 15 Mart 1313, H. 23 Şevval 1313).

¹² Dr. Violi, Roma’da 1894’té toplanan Kongresi’ne katılmış ve 1894 kongresi 7e Année, No.3, 31 Mars 1894, s.33; 10e Année, No.3, 31 Mart 1895, s.33.

¹³ “La Clinica di S. Giorgio pei Bambini s.). Hamidiye Etfal Hastahane-i Âliisi’nde Tabip Kolâgası Rasih Emin [Arılı] [1875-1945].”

Hastanesi'nin bir etkinliği olarak, 1909 yılının başında yayına girmesi dikkat çekicidir. Dr. Violi'nin, yeni dergisiyle Hamidiye Etfal Hastahane-i Âlî'si hekim kadrolarının, II. Meşrutiyet'in ilanından sonra dağıtılmasıyla yayını sona eren, bir diğer iki dilli süreli yayın olan Hamidiye Etfal Hastahane-i Âlîsi İstatistik Mecmua-i Tibbiyesi / Annales Médicales et Bulletin de Statistique de l'Hôpital des Enfants Hamidié'nin (c.I, 1900–c.VIII, 1908) bırakıldığı boşluğu doldurmaya amaçladığı düşünülebilir.

Resim 3. Sen Jorj Çocuk Hastanesi'ne bağış toplamak için satılan sigara kağıtlarının Dr. Violi'nin çalışmalarını simgeleyen zarfları

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl dergisi 31 Ocak 1909 ile 30 Eylül 1911 tarihleri arasında düzenli olarak her ay yayınlanmış, ancak, 1911 (3. yıl) sonunda 10-11-12. sayılar birleştirilmiştir. Bu birleşik sayıda, nedeni açıklanmadan, yayına kısa bir süre ara verileceği duyurulmuştur. Yayına ara verme kararı, aynı yılın Eylül ayında İtalyan hükümetinin Trablusgarb'a asker çıkarması nedeniyle yürürlüğe konan siyasal kısıtlamalar ile bağlantılı olmalıdır. Osmanlı hükümeti 1912 yılı Mayıs'ında İtalyan uyrukluların Türkiye dışına çıkarılmasına karar verecektir ve Dr. Violi de ülkesine dönenler arasındadır. Dergi, bundan sonra 1914 yılına kadar iki yıldan fazla bir süre yayınlanamayacaktır. 1 Mayıs 1914 tarihinde (c.IV/1) tekrar yayınlanmağa

başlanan derginin bu sayısında Dr. Nazım Hamdi ve Dr. Vasilio Türkçeye bölümünde yer alan ve başladığı duyurulan bir ilandan koleksiyonlarda bulunan son sayı ve bu sayının önsözünde dergiyi "İ. Şehriyari" Dr. Hayri Paşa'ya Dünya Savaşı başlamış; Dr. Violi albay rütbesiyle İtalyan Kızılhaka Hastanesi'nin binaları, savaş süren orduları tarafından kışla olarak İstanbul'a dönen Dr. Violi, "L'International des Enfants" adını hastane pavyonlarını 1922 yılı itibarıyla Giovanni Battista Violi, yaşı 80'yi bulan çocukopediatrist olarak çalışmış, fakat Etfâl dergisini bir daha yayınlamamıştır.

La Pédiatrie en Turquie /

Dergi'nin yayın amacı ise "İfade" başlığı altındaki giriş yoluyla "devr-i mübeccel-i" belirtildikten sonra, derginin bulunduğu muhitte ve mensup olduğu dönemde geldiğince çalışarak vatan-ı milletin Osmaniyenin terakki ve tealisini bütünü şaaasiyle, bütün revneleri mualla-ı Osmanî'ye bizimle mukaddestir. Bugün saha-i matematik, risale-i fenniye, vatan-ı muazzemî kiymetli yavrucuklarımızın idâzindeğisine yardım maksadıyla el-milel ünvani haiz olduğundan olsun, Amerika ve akça-yı şarkıda uyan malumat-ı nafia bulursa kiramızı müstefid etmeye çalışalı, ahalimizde eskiden kalma itikadını vereceğine kani' olduğumuz fitnah Osmaniyyeyi makul, mantıkî ve semeredar ve hayatbahş-ı sâfiye

Dr. Viktor'un önsözünde, derginin bilimsel yanı vurgulanırken, aynı zamanda, "Risalemiz havassdan ziyade avamın anlayabilecegi basit bir lisanda yazılacağından... bir valde, bir peder yahud bir hanım kızcağız öğrendiği malumatın suret-i tatbikini bulacak ve bu sayede mini mini evlatlarımıza ciddi hizmetler görülebilecektir" denilmiştir. Fransızca (imzasız) önsözde ise, derginin, Batı'nın bilim dünyasını okurlarına sunarken, aynı zamanda, Türkiye'de insanlık adına yapılan hizmet ve çalışmaları dünyaya yansıtmayı amaçladığı belirtilmiştir.

Derginin içeriği

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl sayıları dört bölüm halinde düzenlenmiştir. Her sayının Fransızca kısmın ilk sayfalarında "Bulletin Sanitaire de la Ville" ve Türkçe Kısmın başında "İstanbul Şehrinin İcmâl-i Sîhhîsi" başlıklarları altında, son bir ay içinde İstanbul'da görülen bulaşıcı çocuk hastalıkları ve salgınlardan söz edilerek bunlardan korunma ve tedavi yöntemleri açıklanmaktadır. Fransızca metinde mortalite istatistikleri ayrıca verilmiştir. Bu bölümler içinde, 1910 yılının Kasım'ında çıkan kolera salgınına ilişkin ayrıntılı bilgiler veren yazı ile İstanbul'un 1908-1909 yıllarına ait çocuk ölüm istatistikleri önemli belgelerdir (c.III/9). Bu yıllarda tifo hastalarının sayısında belirli bir artış görülmüş, ancak hastalık çocuklarda daha az ölüme yol açmıştır. Tifo salgınlarında 1908 yılında 127 olguda 9 ölüm; 1909'da 131 olguda 8 ölüm bildirilmiştir. Kızamıktan ölümlerin oranı ise çok daha yüksektir ve 1908-1909'da % 9'a varmıştır. Salgında ölenlerin % 60'ı 2-6 yaş arasındadır. Kızamığın 1908'de yayılmasında aynı yıl görülen gribin (influenza) etkili olduğu önerilmektedir. Kızıldan ölümler, kızamığa göre daha azdır. Aynı dönemde difteriden ölümler anti-difterik serum kullanımı ile % 10 azaltılabilmiştir. Boğmaca, dizanteri, solunum yolu enfeksiyonları, çiçek, menenjit gibi bulaşıcı hastalıklardan başka tümörler ve kalp hastalıklarından ölümler kaydedilmiştir. Ölü doğumlar konusunda ise, "İslâm hanımları meyanında mütefennin ebe bulunmaması yüzünden bunlar meyanında bu gibi vukuata daha ziyade tesadüf edilmektedir" yorumu yapılmıştır [c.III/10-11-12 (1911), s.108].

Derginin ikinci bölümünü çocuk hastalıkları ile ilgili özgün makaleler oluşturmaktadır. Türkçe kısmında bu makalelerin bazıları tam çeviri olarak yer alırken, bir çoğu "Fransızca Kismımızdaki Travayların Hülasası" başlığı altında kısa özetler şeklinde verilmektedir. Birinci cildin ilk beş sayısındaki makalelerin hepsi İstanbullu hekimler (Antipas, Caraco, Violi, Galimidi, Acchiote, Noulis, Grosman, Celal İsmail Paşa, Menahem Hodara) tarafından kaleme alınmış orijinal çalışmalarıdır. Bunlar arasında Dr. Violi'nin "La tuberculose à Constantinople / İstanbul'da tederrün" başlıklı kapsamlı makalesi [c. I/2, 4] bugün bile değerini koruyan bir çalışmадır. Dr. Violi, 1895 ile 1908 yılları

arasında muayene ettiği çocuk saptadığını bildirmektedir.

Derginin ikinci cildindeki pediatristlerin oluşturduğu dikkatli Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl hastanesinin çalışmalarını Avrupa'daki meslektaşlarının Budapeşte'de 1909 yazında yapmışlardır. B. Violi pediatri seksiyonunu derginin yayın kurulu üyelerinden gelerek Cemiyet-i Tibbiye-i Şâh Escherich (Viyana) Dr. Violi'nin dışında, ikinci cilde Türkiye'de Fakültesi Diş Şubesi muallimi dentiste Américain olarak tanıtılmıştır. Üçüncü cıllte Türkiye'den makalelerin yer aldığı dergisindeki son yazısı yine "Çocuk hastalıkları" başlıklıdır.

Derginin üçüncü bölümünü Türkçe kısmında ise "Validelerin ve hastalıklarına ait kısa bilgiler" başlığı altında sunulmuştur. Bu ne zaman beslenmesi gerektiği, zamanları, çocuğun uykusu, çoraklığı, giyimi, inek sütünün özellikleri, yürümesi, emzirilmesi, temizliği, çocuklarda tedavi edici banyoların, çocuğun eritemleri, süt annelerinin dezenfeksiyonu, apandisit ve radyasyon療法 gibi yönelik sosyal pediatri yazıları yer almaktadır.

Derginin dördüncü bölümünü "Kızamık ve Nazar" başlıklarında yazarın editörün notlarına rastlanmaktadır, sayfalarında "Bibliographie" ve tanıtım yazıları bulunmaktadır. Bu bölümde dezenfeksiyon療法, radyasyon療法, apandisit, röntgen, çocuklarda tedavi edici banyoların, çocuğun eritemleri, süt annelerinin dezenfeksiyonu, apandisit ve radyasyon療法 gibi konuların yer almaktadır.

Derginin değişik sayılarında okurlara seslenen yazılar yayınlanmış, özellikle de Sultan V. Mehmed'in yazdığı makalelerin gösterdikleri ilgi ve destek için teşekkür edilmektedir. Bu yazılarla, dergiye katkıda bulunanlarla korumak, hastalandıklarında tabii

bildirmek, çocuk büyütmek için gereken bilgi desteğini memleketin her yanına duyurmak ve yayın yoluyla insanlık alemine hizmet etmek, olduğu sürekli belirtilmektedir.

Dergiyi yayınlayanlar, uluslararası kongrelere özel önem vererek, kongre raporlarını geniş olarak yayınlamışlardır. Bibliyografiya başlığı altındaki tanıtımlar çocuk sağlığı ile ilgili yayınların çok yakından izlendiğini göstermektedir. Bunun yanında, Osmanlı Seririyyat Mecmuası gibi yeni dergiler duyurulmaktadır (Mart 1910, c.II/3). Aynı yılın Ekim sayısında "Asar-ı müntesire" arasında Dr. Nazım Hamdi'nin Müdavat-ı Acile-i Tibbiye ve Cerrahiye adlı kitabı duyurulmaktadır. Buradan eserin Emniyet-i Umumiyye Müdüriyeti tarafından beğenilerek bütün polislere dağıtılmak ve Polis Mektebi'nde okutulmak üzere kabul edildiğini öğreniyoruz. Derginin 1911 Nisan sayısında Dr. Viktor (Galimidi) Bey'in Hıfzü's-sıhha-i Etfâl adlı kitabının tanıtım yazısı vardır. Derginin Türkçe editörü Dr. Nazım Hamdi Bey, 1911 Ağustos sayısında yayınladığı bir teşekkürde, kızının geçirdiği ağır hastalıktan Dr. Kadri Raşid Bey ile ve Dr. Violi Efendi sayesinde kurtuluşunu bildirmektedir. Derginin üçüncü cildinde bilimsel yazılar azalırken reklamlara ayrılan yer artmaktadır (24 sayfa metin + 16 sayfa reklâm, gibi). İlanların büyük çoğunluğu yabancı ilaç reklamlarıdır. Tanıtımlar içinde yalnız iki yerli ürün saptanmıştır: Dr. Violi'nin "Vaccin frais aseptique qui préserve de la variole" adını verdiği kendi üretimi çiçek aşısı ile Tepebaşı'ndaki Anglo-Amerikan Eczahanesi'nde A. Chignoli [Aşıl Andon Kinyoli] tarafından hazırlanan tonik "Vin Chignoli (Cinyoli Şarabı)"dır.

Derginin, üçüncü sayısının Türkçe bölümünde ise okur mektuplarına verilen yanıtlardan oluşan "Açık Muhabere" başlıklı bir köşe yer almaktadır. Bu köşede annelere "Kasımpaşa'dan H. Hanım'a: Çocuğa vereceğiniz su mutlaka kaynadılmış olsun" ya da "Trabzon'dan M. Hanım'a: Çocuğunuza bir daha aşılayınız" gibi öneriler yapılmaktadır. Bu notlardan derginin tıbbi bilgileri halka yayarak, halkın bilinçlendirme çabası içinde olduğu ve o günkü koşullar içinde Trabzon'a kadar ulaştırılabildiği anlaşılıyor. Yine üçüncü ciltte annelerin eğitimi öne çıkarılmakta ve bilgilerin halka yaygınlaştırılarak aktarılacağı açıklanmaktadır.

Derginin Fransızca bölümü ağırlıklı olarak çocuk sağlığı ve hastalıkları konusunda klinik ve bilimsel yazılar içerirken, Türkçe bölümündeki yazılar daha çok koruyucu sağlık hizmetleri ve güncel tip konularına yönelikdir. Dergideki makalelerin konu dağılımına bakıldığından en büyük yoğunlaşmanın yayınların yaklaşık dörtte birini (% 24) kapsayan tüberküloz, menenjit, vd. bulaşıcı hastalıklar konusunda olduğunu görüyoruz. Bundan sonra, sıklık sırasıyla % 15 ile gastroenteroloji, beslenme ve metabolizma, % 13 ile nöroloji ve psikiyatri, % 10 ile çocuk cerrahisi ve ortopedi gelmektedir. Ayrıca, 5 adet

bağışıklama, üçer adet hijyen farmakoloji, toksikoloji, yenicilik onkoloji, üroloji, jinekoloji ve 11 adet diğer konulara ait makaleler bölümdeki yazıların Türkçe çeviriye sunulmuştur.

Sonuç

La Pédiatrie en Turquie 1910-1911 sayılarda yayınlanan ilk çocuk sağlığı ve hastalıkları hakkında bilgi ve öneriler sunulmuştur. Etfâl bir tıbbi uzmanlık dergisi olarak bilgiler paylaşarak ve doğrudan kamusal görevler üstlenmiş bir şekilde "Beyn-el-milel Etfâl Hastahane" ve profilaksi deneylerinin dergiye sunulması kazandırmaktadır.

Tarihsel olarak Berlin, Paris ve Avrupa'nın dördüncü çocuk sahibi alınır. La Pédiatrie en Turquie 1910-1911 sayılarda yayınlanan ilk çocuk sağlığı ve hastalıkları hakkında bilgi ve öneriler sunulmuştur. Dergi, daha iyi anlaşılabilir. Bu yılın son sayısında olmadığı hatırlanmalıdır.

Dağıtımının yayın kuruluşu Avrupa'da pek çok merkeze ulaşmış olmasına göre, dergi yurtiçi ve yurtdışındaki bilim insanları tarafından da okunmuştur. Derginin Türkçe yayınlanmasıyla birlikte, Yine de La Pédiatrie en Turquie 1910-1911 sayılarda yayınlanan ilk çocuk sağlığı ve hastalıkları hakkında bilgi ve öneriler sunulmuştur. Dergi, daha iyi anlaşılabilir. Bu yılın son sayısında olmadığı hatırlanmalıdır.

La Pédiatrie en Turquie 1910-1911 sayılarda yayınlanan ilk çocuk sağlığı ve hastalıkları hakkında bilgi ve öneriler sunulmuştur. Dergi, daha iyi anlaşılabilir. Bu yılın son sayısında olmadığı hatırlanmalıdır.

Türkiye'de yayınlanan sağlık konulu süreli yayınlar içinde La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-ı Etfal iki dilli (Fransızca ve Türkçe) oluşu, çocuk sağlığı konularındaki yeni bilginin hekimler ve okurlar arasında hızla yayılmasını amaçlayan bir program taşıması, aylık sağlık istatistiklerine yer vermesi, annelere yönelik yayınları ve onlarla doğrudan iletişim kurabilmesiyle farklı bir konuma sahiptir. Derginin bir diğer tarihsel işlevi de Türkçeyi çocuk hekimliğinin uluslararası yayına bir bilim dili olarak sunması olmuştur.

EK I

La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emrâz-ı Etfâl

Yayın Kurulu Üyeleri "Comité de Redaction/Hey'et-i tahrîriyye"
(c. I-IV. Bu isimler yalnız Fransızca bölümün kapağında yer almaktadır.)

Giovanni Battista Violi	Dr., Directeur-Propriétaire, Rédacteur-en-chef, Médecin-en-chef de l'Hôpital International des Enfants à Chichli / Müdir, Sermuharrir, Sahib- imtiyaz
Jacques Caraco	Administrateur, Dr., ex-interne des Hôpitaux de Bruxelles, Péra
Basile P. Ritzo [Ritsos]	Secrétaire de Rédaction, Chirurgien de la Faculté de Paris, Péra
Victor [Chaim] Galimidi	Dr., Rédacteur-en-chef de la partie turque, Péra / Türkçe kısmının sermuharri
Nazım Hamdi [Duman]	Rédacteur-en-chef de la partie turque / Türkçe kısmının sermuharri, operatör
P. Acchiote	Dr., Professeur à l'Ecole de Médecine [İstanbul]
A. Antipas	Chirurgien de l'Hôpital International des Enfants [à Chichli]
E. Ausset	Professeur de Pédiatrie à Lille
A. Baginsky	Professeur de Pédiatrie à Berlin
J. Baumel	Professeur de Pédiatrie à Toulouse, Montpellier
Bessim Eumer Pacha [Akaln]	Professeur à l'Ecole de Médecine [İstanbul]
J.V. Bokay	Professeur de Pédiatrie à Budapest
Brunard	Adjoints au Service de Pédiatrie de Bruxelles
E. Cacace	Dr., Directeur de l'Institut Nipio-hygienique et de la Station Éducataire Antimalarique de Capua.
E. Chaumier	Dr., Tours
F. Clemow	Professeur Dr., Délégué Anglais au Conseil Sanitaire, Constantinople
A. Delcourt	Adjoints au Service de Pédiatrie de Bruxelles
Djélal Ismail Pacha [Celal İsmail]	Professeur à l'Ecole de Médecine [İstanbul]
Th. Escherich	Professeur de Pédiatrie à Vienne
F. Fede	Professeur de Pédiatrie à Naples

R. Fischl

R. Galeazzi

M. Grosman

R. Guaita
Hakki Chinassi Bey
[Erel Paşa]Hakkı Rustchukly
[Rusçuklu]

J. Hutinel

R. Jemma
A. Johannessen
KallerO. Laurent
E. Lust

E. Mensi

L. Monti
G. Noulis
Perrier
O. Soltman
G. Stavrides

Suleyman Numann Pacha

J.V. Troitzky
G. VariotWargas
Yanko Bey, Bafrali
Zarfđjian

Zeri

La Pédiatrie en T
İÇİNDEKİLER

1re Année, No.1, le 31 J	[I/1-F1]	A nos lecteurs
	[I/1-F2]	Bulletin sanitaire de Janv
	[I/1-F3]	Le traitement orthopédiq

Dr. André Antipas

[I/1-F4]	Traitemet chirurgical de l'idiotie Dr. J. Caraco	s.7-10
[I/1-F5]	Revue de la presse Sérothérapie antituberculeuse La lumière rouge dans le traitement de la rougeole Thérapie de la scarlatine Retention de l'urine chez l'enfant Une maladie de la volonté: Le Latah Méningite cérébro-spinale traitée par la ponction lombaire Utilité de la ponction lombaire dans la méningite pneumococcique Traitement de la coxalgie Dr. Callot Astasie-abasie chez un enfant de 10 ans M. Barboneix Les diarrhées saisonnières liées à la mauvaise alimentation de la vache laitière Prof. Ausset Traitement des formes graves de la broncho-pneumonie Dr. Le Gendre Corps étranger de l'oesophage, chez un enfant de six mois: Extraction oesophagoscopique Traitement du l'eczéma Végétations adhénoides Traitement du prurit vulvaire chez les petites filles	s.10-14
	Derâliye fi 31 Kânûnusânî sene 1909	
[1-T1]	İfade Dr. Viktor (Galimidi)	s.1-2
[I/1-T2]	Kânûnusânî ayında icmâl-i sihhî	s.3-6
[I/1-T3]	Çocuklarımızın sihhatini gözetelim Dr. Viktor (Galimidi)	s.6-9
[I/1-T4]	Fransızca kısmımızda münderic travayların hulâsa-i meâli	s.10
[I/1-T5]	Matbuata bir nazar	s.10

[I/2-F1]	1re Année, No.2, le 28 Février 1909 Bulletin sanitaire de la ville	s.15
[I/2-F2]	La tuberculose à Constantinople [I] Dr. J.B. [Jean Battiste] Violi	s.16-18
[I/2-F3]	Du nervosisme chez les enfants; moyens de le prévenir Prof. Dr. Peppo Acchioté	s.18-21
[I/2-F4]	Lithiasis urinaire chez les enfants Dr. Noulis	s.21-23
[I/2-F5]	Lupus vulgaire de l'oreille. Hydroa vacciniforme familial de Bazins Dr. Grosman	s.23-24
[I/2-F6]	La diète hydrique chaude dans les gastro-entérites aiguës infantiles	s.24

[I/2-F7]	Dr. Djelal Ismaïl Conseils aux mères Comment faut-il nourrir Le bain chez le nouveau-né La carie dentaire chez les enfants [I/2-F8]	Derâliye fi 28 Şubat serbest İstanbul şehrinin icmâl-i sihhî İstanbul'da tederrün [I] Dr. J.B. Violi [cev.] Dr. İsmail Paşa Tenbel çocuk Dr. Rusçuklu Hakkı [I/2-T1] Fransızca kısmımızdaki [I/2-T2] Çocuklarda asabiyet [I/2-T3] Dr. Akşiyote [I/2-T4] Turuk-i beviyyede hasâtlar Dr. Noulis Kulakda adî lupus ile "Bazin" Dr. Grosman Çocuklarda hâdd suretinde i mâiyye Dr. Celâl İsmail Paşa Vâlidelere nasihat Bir çocuğu nasıl beslemeli Yeni doğan çocukda ve nişan Çocuklarda diş çürümesi Dişçi M. Karako [I/2-T5] Matbuata bir nazar Nezlevi iltihab-ı em'â Öksürüğü teskîn etmek i
[I/3-F1]	1re Année, No.3, le 31 Mars 1909 Bulletin sanitaire de la ville	
[I/3-F2]	De la méningite cérébro-spinale Dr. J.B. Violi	
[I/3-F3]	Sur un cas de pemphigus Dr. Menahem Hodara	
[I/3-F4]	De la vulvo-vaginite et de la cervicitis Dr. Grosman	
[I/3-F5]	Traitemet orthopédique	

[I/3-F6]	Dr. André Antipas Le sérum de Romer contre la pneumonie [Dr. L. Monti]	s.38
[I/3-F7]	Conseils aux mères Manière de faciliter l'administration de l'huile de foie de morue [Dr. Djélal İsmail] Allaitement de l'enfant Toilette des enfants Promenade des enfants Quand faut-il vacciner les enfants ?	s.38-40
[I/3-F8]	Revue de la presse Pour faciliter le sommeil aux petits enfants Traitement du coryza La carie dentaire dans les écoles Les injections massives de sérum antidiphétique dans la diphtérie La pyocyanase dans le traitement de la diphtérie Aphtes dans la bouche Gingivite ulcéreuse Constipation des nourrissons	s.40-42
[I/3-T1]	Derâliye fi 31 Mart sene 1909 İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.25
[I/3-T2]	İltihab-ı sehayâ-yi dimâğî-i şevkî (menenjit) [Dr. G.B. Violi]	
[I/3-T3]	Fransızca kısmımızdaki travayların hûlasası	s.28-29
[I/3-T4]	Validelere nasihat Çocuklarda tuvalet Çocuklarda irzâ' yani süt emzirmesi Çocukları ne vakit aşılmalıdır ?	s.29-32
[I/3-T5]	Matbuata bir nazar Çocuklara uykuyu teshîl için ne yapmalı ? Zükâmin müdafavî Çok mikdarda muzâdd-ı difteri serum şiringalarının difteride istî'mâli Difteri tedavisinde piyosiyanoz.	s.32-34
[I/3-T6]	Açık muhabere	s.34

[I/4-F1]	1re Année, No.4, le 30 Avril 1909 Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville du mois d'Avril Bulletin de la peste	s.43-44
[I/4-F2]	La tuberculose à Constantinople [II] Dr. J.B. Violi	s.45-47
[I/4-F3]	Les symptômes gastro-intestinaux de la période d'invasion de la scarlatine Dr. J. Caraco	s.48-49

[I/4-F4]	Conseils aux mères Chambre, literie, meuble Sommeil chez les enfants
[I/4-F5]	Revue de la presse Les traitement de l'inconfort Les cures de petit-lait
[I/4-F6]	Thérapeutique; Sur une nouvelle théorie des gastropathies Dr. Saunières
[I/4-T1]	Derâliye fi 30 Nisan senen İstanbul şehrinin icmâl-i
[I/4-T2]	İstanbul'da tederrün [II] Dr. J.B. Violi, [çev.] Dr. G.B. Violi
[I/4-T3]	Fransızca kısmımızdaki Validelere nasihat
[I/4-T4]	Çocukların yatağı, yatak Çocuklarda uykú

[I/5-F1]	1re Année, No.5, le 31 Mai 1909 Bulletin sanitaire de la ville Bulletin du Conseil Interministériel
[I/5-F2]	L'antitoxine de la scarlatine pratique pédiatrique [1] Prof. L. Monti
[I/5-F3]	Un cas de cécité comprenant la grippe broncho-pulmonaire Drs. S. Barzilay - J. Caraco
[I/5-F4]	Vaccination jennerienne contre la coqueluche chez les enfants Dr. Djélal Ismail
[I/5-F5]	De la vulvo-vaginite et de la Dr. Grosman
[I/5-F6]	Conseils aux mères A quel âge on fera marcher son enfant Le rachitisme
[I/5-F7]	Revue de la presse; Médicaments Opothérapie splénique et pronostic des brûlures chez l'enfant Réduction des luxations Epistaxis répétées
[I/5-F8]	Hygiène: L'usage de la gant
[I/5-T1]	Derâliye, fi 31 Mayıs senen İstanbul şehrinin icmâl-i

[I/5-T2]	Buz hakkında tedâbîr-i sihhiyye	s.47-48
[I/5-T3]	Fransızca kısmımızdaki travayların hulâsası	s.48-50
[I/5-T4]	Vâlidelere nasihat Çocukları kaç yaşında yürütütmeli Rahitis	s.50-51

	1re Année, No.6, le 30 Juin 1909	
[I/6-F1]	Bulletin sanitaire de la ville	s.69-70
	Bulletin du Conseil International de Santé.	
[I/6-F2]	Un cas de tétanie chronique dans la première enfance [I]	s.70-73
	Prof. Th. Escherich de Vienne	
[I/6-F3]	Sténose du pylore et son traitement chez les nouveaux-nés	s.73-74
	Dr. İbrahim, privat-docent à Munich	
[I/6-F4]	L'antitoxine de la scarlatine; scarlatin de Marpman et son application dans la pratique pédiatrique [II]	s.74-75
	Prof. L. Monti de Vienne	
[I/6-F5]	Les enfants dégénérés et l'hérédité [I]	s.75-76
	Féridoun Bey de Paris	
[I/6-F6]	Conseils aux mères	s.77-79
	Des bains au point de vue thérapeutique infantile	
	Les bains de mer	
	Allaitement maternel	
[I/6-F7]	Revue de la presse	s.80
	Traitements des convulsions d'origine gastro-intestinale chez les nourrissons	
	Traitemennt de la chorée	
	Traitements des tuberculoses osseuses et articulaires	
	Choléra infantile	
	Derâliye fi 30 Haziran sene 1909	
[I/6-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.53-54
[I/6-T2]	Çocuklarda sıracı [Le scrofulose chez les enfants]	s.54-57
	Dr. Rusçuklu Hakkı	
[I/6-T3]	Vâlidelere nasihat	s.58-61
	Emrâz-ı etfal tedavisi nokta-i nazarından banyolar	
	Irza'-i mâderi (Çocuğun ilk emmesi)	
	Emme adedi, emme aralarındaki müddet	
[I/6-T4]	Matbuata bir nazar	s.62-63
	Etfâl-i nev-zâdede avarız-ı mi'devî-i maiyyeden mütevellid ihtilâcâtın tedavisi	
	Hora (Chorea) tedavisi	
	Çocuk kolerası	
[I/6-T5]	Muhterem meslektaşlarımızın Fransızca olarak lütfen gönderdikleri travayların hulasasıdır	s.63

[I/7-F1]	1re Année, No.7, le 31 Juillet 1909	
	Bulletin sanitaire de la ville	
	Bulletin de la mortalité des hôpitaux	
	Bulletin de la peste	
[I/7-F2]	Appel aux pédiatres	
[I/7-F3]	Traitemennt de la paralysie flaccide	
[I/7-F4]	Un cas de tétanie chronique	
	Prof. Th. Escherich de Vienne	
[I/7-F5]	La diète hydrique et ses rapports avec la diarrhée	
[I/7-F6]	Les galactagogues	
[I/7-F7]	Conseils aux mères	
	Les 15 Commandements de Dieu	
	«Dr. Ami Des Petits»	
[I/7-F8]	Revue de la presse	
	Traitemennt des diarrhées chez les enfants	
	Contre l'acnè furonculose	
	L'adénite tuberculeuse. Signes et traitements	
	Considérations sur le mode de transmission des maladies infantiles	
	La gastrite septique d'origine bactérienne	
	Contre la toenie	
	De la tuberculinothérapie	
[I/7-F9]	Congrès International de	
	Derâliye fi 31 Temmuz 1910	
[I/7-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	
	Temmuz ayında şehrimizdeki hâl	
	Misir'da veba vefeyâti	
[I/7-T2]	Fransızca kısmımızdaki travayların hulâsası	
	Tedavi-i felc-i etfâl	
	Çocuklara mahsus iltihâb-ı etfâl	
	mütâlât ile ağızdan neşâh	
[I/7-T3]	Vâlidelere nasihat	
	Ifrâzât-ı lebeniyyenin veşâfi	
[I/7-T4]	Matbuata bir nazar	
	Himye-i mâ'iyye eşkâli	
	Ishallerin jelatin ile tedavisi	
	Dâü'l-küûl ve te'sîrât-ı idâsi	
	Bezlerin iltihâb-ı derenîsi	

[I/8-F1]	1re Année, No.8, le 31 Août 1909	
	Bulletin sanitaire de la ville	
	Bulletin de la mortalité des hôpitaux	
[I/8-F2]	Sur le spasmus nutans [I]	
	Dr. Vas	

[I/8-F3]	Deux cas de verminose l'un l'appendicite imitant l'autre, un tumeur de l'abdomen Dr. J.B. Violi	s.99-100
[I/8-F4]	Conseils aux mères Les purgatifs dans les entérites des petits enfants Les végétations adénoïdes chez les enfants De la première dentition	s.100-101
[I/8-F5]	Revue de la presse Action comparée des différents sérum antiméningitiques Liquide céphalo-rachidien limpide au début des méningites cérébro-spinales Traitement des douleurs de l'otite moyenne aiguë Occlusion intestinale et ascaridiose L'alcoolisme ses effets sociaux Deux cas d'empoisonnement par l'eau d'anis Étiologie de la cécité chez les enfants	s.102-104
[I/8-F6]	XVIE Congrès Internationale de Médecine à Budapest [Rapor I]	s.104
	[Derâliye fi 31 Ağustos sene 1909] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhisi	s.75-76
[I/8-T2]	Dr. Violi'nin müşâhedât-ı serîriyyesi [Fransızca bölümdeki yazının (s.99-100) çevirisi]	s.77
[I/8-T3]	Vâlidelere nasihat Çocuklara tenebbütât-ı şibh-i guddeviye Küçük çocukların bağırsak ufûnetlerinde (iltihâbat) müşhilât Tesennün-i evvelî Alkoolizm «tesemmüm-i küûlü» netayic-i ictimaiyesi istimâle Anason suyu ile tesemmüm etmiş iki vak'a	
[I/8-T4]	Matbuata bir nazar	s.81

	1re Année, No.9, le 30 Septembre 1909 [Hôpital et Clinique Internationale pour malades des enfants à Chichli - Resimli tanıtım (2 s.)]	
[I/9-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.105
[I/9-F2]	De l'influence de la dentition sur les maladies des enfants et spécialement sur les maladies gastro-intestinales	s.106-107
[I/9-F3]	Dr. J.B. Violi [Budapeşte Kongresinde 1.10.1909'da sunulan bildiri] Kératite superficielle provoquée par l'hydrogène sulfuré	s.107-109
[I/9-F4]	Dr. Trantas, oculiste de l'Hôpital National Grec [Balıklı, İstanbul] Traitement des convulsions infantiles	s.109-111
[I/9-F5]	Congrès International de Médecine et de Chirurgie de Budapest 1909 [Rapor II] Rachitisme Vomissement cycliques périodiques	s.111-113
[I/9-F6]	Union Internationale pour la Protection du Premier Âge	s.113

[I/9-F7]	Conseils aux mères Allaitement par une nounou Analyse pratique du lait maternel Poids et taille de l'enfant
[I/9-F8]	Revue de la presse Sur le traitement de l'hystérose Cathétérisme dans le rétrécissement
[I/9-F9]	Matière medicale moderne Dr. Salner
	Derâliye fi 30 Eylül senesinde İstanbul şehrinin icmâl-i sihhisi
[I/9-T1]	Emrâz-ı etfâlde alelhusus Sürmesinin te'siri
[I/9-T2]	(Muallim Mösyo Hütne-i)
[I/9-T3]	Budapeşte Kongresi [II]
[I/9-T4]	Validelere nasihat Para ile tutulan murzia ve İnek südüünün tahlil ameliyatı Çocuklarda boy ve sıklık Matbuata bir nazar Çocuklarda ıspazmozlar

	1re Année, No.10, le 31 Octobre 1909 [Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville]
[I/10-F1]	[Prof. Marfan] Diagnostic clinique de l'œdème
[I/10-F2]	L'albuminurie chez les enfants
[I/10-F3]	Dr. Grosman [Cemiyet-i İlahi] Sur le spasmus nutans [I] Dr. Vas
[I/10-F4]	Hygiène infantile: Le rôle de la mère Dr. E.Périer - Dr. E. Gaillat
[I/10-F5]	[Prof. Marfan] Diagnostic clinique de l'œdème
[I/10-F6]	Conseils aux mères l'Apendicite... Faut-il faire porter de la ceinture Régime des nourrices Allaitement mixte
[I/10-F7]	Congrès International de Budapest 1909 Sur l'utilité des opiacés en médecine M. Lust De la nécessité de bien informer les parents qui protègent l'enfance afin de l'aider Prof. E. Cacace

L'école en plein air
 Drs. S. Bernheim et Dieupart
 Les cris chez les héréro-syphilitiques
 M. Genaro Sisto de Buenos-Ayres

- Derâliye fi 31 Teşrînievvel sene 1909
- [I/10-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi s.93
- [I/10-T2] Budapeşte beyn-el-milel tibbî ve cerrahî kongre mebahisâtından [II] s.94-95
 Emrâz-ı etfâlde afyon mürekkebatının nef'i ve bunların nesibi olan adem-i mazarratı
 M. Lust (Brüksel)
- [I/10-T3] Budapeşte Kongresi: Emrâz-ı etfâl şubesi s.95-97
 Paris'de Dr. Bernhaym [Bernheim] ve Dinpar [Dieupart] tarafından açık havada mektepler hakkında mütâlaât
 Dâü'l-efrenc-i ırsîye mübtelâ çocuklarda sayha yani bağırma
 Hunnâkdan sonra iltihab-ı kilye
 Vehâmet gösteren boğmaca öksürüğünün tedavisinde müvellidü'l-humûza koklatmak usulü
 Eleml-i harkaffinin tedavisi
- [I/10-T4] Hifz-üs-sihhiyye-i etfal; Tıfl-ı nev-zâd [I] s.97-98
 Dr. Periye [Périer], Dr. Gojo [Gaujoux]
- [I/10-T5] Hunnâk-ı difteriyeinin teşhis-i serîrîsi s.98-100
- [I/10-T6] Fransızca kısmımızdaki travayların hulasası s.101
- [I/10-T7] Vâlideletere nasihat s.101-103
 [İltihab-ı zeyl-i dudi]
 Çocuklara fanile giydirmeli mi ?
 Süt anaların perhizi
 Irzâ'-i muhtelit
-

- 1re Année, No.11, le 30 Novembre 1909
- [I/11-F1] Bulletin sanitaire de la ville s.133-134
 Bulletin de la mortalité de la ville
- [I/11-F2] La tuberculose chez l'enfant: Ses moyens de défense [I] s.134-136
 Dr. Ch. Roux de Nice
- [I/11-F3] Cinq cas de menstruation précoce chez les petites filles s.136-138
 Dr. J.B. Violi
- [I/11-F4] L'albuminurie chez les enfants eczémateux [II] s.138-140
 Dr. Grosman
- [I/11-F5] Conseils aux mères s.140-143
 Vomissements des nourrissons
 De la désinfection des étoffes par le fer à repasser
 L'utilisation possible des jeunes chiens comme tire-lait
 Conseils pour éviter la diarrhée estivale aux enfants
- [I/11-F6] Revue de la presse s.143-145
 Traitement du tænia par la fougère mâle

L'albumino-réaction des
 Injections intrarachidiennes
 chez les tétaniques
 Infections dues à une insuffisance
 Néphrite à suite d'angine
 Les inhalations d'oxygène
 graves
 Traitement de la coxalgie
 Les fruits porteurs de miel

[I/11-F7] Congrès International de
 Pédiatrie [IV]
 Necrologie: Prof. A. Moro

- Derâliye fi Teşrînisânî sene 1909
- [I/11-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi
- [I/11-T2] Çocuklarda tederrün: Ve
 Dr. Ş. Ru [Ch. Roux]
- [I/11-T3] Budapeşte Beyn-el-milel tibbî
 mebahisâtından [IV]
- [I/11-T4] Validelere nasihat
 İnsan memesinden süt çeken
 Memede olan çocukların
 Ütü demiri ile kumaşlarını
 [I/11-T5] Matbuata bir nazar
 Çiçek hastalığının müdayiheleri
 Pehlivan yakısı hakkında
-

- 1re Année, No.12, le 31 Octobre 1909
- [I/12-F1] Bulletin sanitaire de la ville s.133-134
 Bulletin de la mortalité de la ville
- [I/12-F2] Un cas de splénomégalie s.134-136
 Prof. Marfan
- [I/12-F3] La tuberculose chez l'enfant s.136-138
 Dr. Ch. Roux de Nice
- [I/12-F4] Bibliographie s.138-140
- [I/12-F5] Hygiène infantile: le nouveau-né s.140-143
 Drs. E. Périer - E. Gaujoux
- [I/12-F6] Conseils aux mères s.143-145
 Érythème des nourrissons
 Pour empêcher l'éternuement
 Procédé pour combattre la grippe
- [I/12-F7] Table alphabétique des affections

Derâliye fi 31 Kânûnuevvel sene 1909	
[I/12-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.115
[I/12-T2] Çocuklarda tederrün: Vesâit-i müdâfi'e [II] Ş. Ru [Ch. Roux] (Nis'de Doktor)	s.116-118
[I/12-T3] Hifzü's-sihha-i etfâl: Trifl-ı nev-zâd [II] Dr. Periye [Perier] ile Dr. Goju [Gaujoux]	s.119-120
[I/12-T4] Tütün ve çocuklarımız	s.120-123
[I/12-T5] Vâlideletere nasihat Meme emen çocuklarda ihmirar	s.123-124
[I/12-T6] Matbuata bir nazar Mikrobları hâmil olan meyveler	
[I/12-T7] Fihrist	s.125

2me Année, No.1, 31 Janvier 1910

[II/1-F1] A nos lecteurs	s.163
[II/1-F2] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.164
[II/1-F3] L'évolution moderne de nos opinions sur les maladies de nutrition des nouveau-nés et des nourrissons et ses effets sur le traitement [I] Prof. Rudolf Fischl de Prague	s.165-168
[II/1-F4] Les voies d'infection de la tuberculose, surtout dans l'enfance [I] Prof. Escherich de la Faculté de Vienne	s.168-170
[II/1-F5] Conseils aux mères La scarlatine chez les enfants: Notions générales pour la rougeole Hygiène de l'enfant Allaitement Lotions	s.171-173
[II/1-F6] Revue de la presse Thérapeutique d'urgence dans la syncope par le chlorophorme Antiémétisants De l'opothérapie thyroïdienne A la société médicale des hôpitaux de Paris Contre la hémoptysie Les savons antiseptiques	s.173-174
[II/1-F7] Bibliographie	s.175

Dersâdet fi 31 Kânûnusânî sene 1910

[II/1-T1] Muhterem kari'ine	s.127-128
[II/1-T2] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.128-129
[II/1-T3] Çocuklarda kızıl hastalığı ve kızamık hastalığından tefrik etmek için bilinmesi lâzım gelen ma'lûmât-ı umûmiyye Muzâdd-ı taaffün sabunlar	s.129-132
[II/1-T4] Uzviyyet-i beseriyyeye bâ-husus beden-i etfale verem hastalığının duhûl edebileceği tarîkler [I] [Prof. Escherich]	s.132-133

[II/1-T5] Vâlideletere nasihat Hifzü's-sihha-i etfâl	
[II/1-T6] Nev-zâd ile murzialar ve bunların tedavi üzerine Prof Dr. Fişl [Fischl], Pr	

2me Année, No.2, le 28

[II/2-F1] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	
[II/2-F2] L'évolution moderne de nos opinions sur les maladies de nutrition des nouveau-nés et des nourrissons et ses effets sur le traitement [I] Prof. Rudolf Fischl de Prague	
[II/2-F3] L'alcoolisme chez l'enfant Dr. César Roux de Nice	
[II/2-F4] Les enfants dégénérés et dégénérées Féridoun Bey de Paris	
[II/2-F5] Conseils aux mères La rougeole Allaitement maternel [I] Frayeurs nocturnes	
[II/2-F6] Revue de la presse Une épidémie de diphtérie Traitement de la péritonite atmosphérique Traitement de l'anémie p	

Dersâdet fi 28 Şubat s

[II/2-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	
[II/2-T2] Vâlideletere nasihat Nefesi tutulmuş olarak Süd emen çocuklarda fâlik Kızamık Irzâ'-i mâderî (ana südü) Çocukların gece korkuları	
[II/2-T3] Matbuata bir nazar Muvakkat tebevvül-i zülüm Çocuklarda ispirto ile test Çocuklarda süd ile tesem	
[II/2-T4] Nev-zâd ile radî'lerin emâl bunların tedavi üzerine Prof. Rudolf Fişl [Fischl]	

2me Année, No.3, le 31

[II/3-F1] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	
--	--

[II/3-F2]	La propagation de la tuberculose dans l'enfance Prof. Baginski [Conférence faite le 29 Mars 1910 à la Société Impériale de Médecine de Constantinople]	s.190-192
[II/3-F3]	L'alcoolisme chez l'enfant [II] Dr. César Roux de Nice	s.193-195
[II/3-F4]	Conseils aux mères La rubéole Le muguet Allaitement maternel [II] Anémie des nourrissons	s.195-199
[II/3-F5]	Revue de la presse Les albuminuries transitoires et l'albuminurie par lordose lombaire Traitement de l'ongle incarné	s.199-200

2nci sene, Numero 3, Dersâadet fi 31 Mart sene 1910

[II/3-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.151
[II/3-T2]	Verem hastalığının çocuklarda intişarı [Dersaadet Cemiyet-i Tıbbiye-i Osmaniyesi'nde 16/29 Mart 1327 tarihinde Berlin'de Kral ve Kralice Fredrik Hastahanesi müdürü Muallim Baginsky tarafından verilen konferansın hülasası]	s.151-154
[II/3-T3]	Vâlidelere nasihat Irza'-i mâder-âne [II] Verdiyye (Gül hastalığı) Ağız ağrısı (dâü'l-carusîye; pamukcuk) Çocuklarda tesemmüm-i küûlü [II]	s.154-161
[II/3-T4]	Matbuata bir nazar Ziffr-ı mültahimin (tırnak batması) tedavisi	s.161-162

2me Année, No.4, le 30 Avril 1910

[II/4-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.202
[II/4-F2]	Les voies d'infection de la tuberculose, surtout dans l'enfance [II]	s.202-205
	Prof. Th. Escherich de la Faculté de Vienne	
[II/4-F3]	L'évolution moderne de nos opinions sur les maladies de nutrition des nouveau-nés et des nourrissons et ses effets sur le traitement [III]	s.205-208
	Prof. Rudolf Fischl de Prague	
[II/4-F4]	Conseils aux mères Bains [I] Varicelle L'allaitement mercenaire [I]	s.209
[II/4-F5]	Revue de la presse Traitement du téton par les injections intra-rachidiennes de sulfate de magnésie Asphyxie des nouveau-nés Intradermo-réaction et cuti-réaction avec la syphiline chez les syphilitiques	s.212-213

Traitement de la teigne
Rougeur du nez

2nci sene, Numero 4, D	
[II/4-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i
[II/4-T2]	Veremin bilhassa etfâlde Eşrih [Escherich], Viyan
[II/4-T3]	Nev-zâd ile radî'lerin em bunların tedavi üzerine te Prof. Rudolf Fişl [Fischl]
[II/4-T4]	Validelere nasihat Banyolar [I] Suçiceği
[II/4-T5]	Yeni doğmuş bir çocuğa

2me Année, No.5, le 31

[II/5-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville
[II/5-F2]	L'intradermoréaction a la Dr. P. Rostaine de Paris
[II/5-F3]	Les enfants dégénérés et Feridoun Bey de Paris
[II/5-F4]	L'entorse: son traitement et le massage Dr. Luc Vital
[II/5-F5]	Conseils aux mères Bains médicamenteux [I] Allaitement mixte [II]
[II/5-F6]	Revue de la presse Moyens simples pour arr Traitemen de l'épancher
[II/5-F7]	Bibliographie
	2nci sene, Numero 5, D
[II/5-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i
[II/5-T2]	Tüberkülin'in cildde aks Dr. Rosten [Rostaine], P
[II/5-T]	Burkulma Dr. Luk (Luc) Vital
[II/5-T4]	İstihale etmiş etfâl ile ve Dr. Feridun, Paris
[II/5-T5]	Validelere nasihat Banyolar [II] Para mukabilinde ırzâ' Irzâ'-i muhtelit [I]

- [II/5-T6] Matbuata bir nazar ([La Quinzaine Thérapeutique] 1910 Mayıs) s.183-184
Burundan gelen kanı kesmek için tedabir

2me Année, No.6, le 30 Juin 1910	
[II/6-F1] Bulletin sanitaire de la ville	s.228
Bulletin de la mortalité de la ville	
[II/6-F2] Les Associations Morbides [I]	s.228-231
Prof. Hutinel	
[II/6-F3] La coqueluche	s.232-234
Dr. J.B. Violi	
[II/6-F4] Conseils aux mères	s.235-238
La cure marine	
[II/6-F5] Revue de la presse	s.238
Constipation chez l'enfant	

2nci sene, Numero 6, Dersâadet fi 31/18 Haziran sene 1326

[II/6-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.185
[II/6-T2] Birkaç hastalığın bir arada toplanması [I]	s.186
[Prof. Hutinel]	
[II/6-T3] Çocuklarda fena tabiatde urlar (Evram-ı habise)	s.186-187
[II/6-T4] Boğmaca öksürüğü	s.187-190
[Dr. J.B. Violi]	
[II/6-T5] Neşv-ü-nemâ hastalıkları	s.191-193
Dr. Bal [Ball]	
[II/6-T6] Vâlideletere nasihat	s.193-196
Deniz banyoları	

2me Année, No.7, le 31 Juillet 1910	
[II/7-F1] Bulletin sanitaire de la ville	s.240
Bulletin de la mortalité de la ville	
[II/7-F2] Un cas de maladie de Barlow chez un enfant nourri exclusivement avec du babeurre frais	s.240-242
Dr. E. Ausset, Professeur agrégé à Lille	
[II/7-F3] Maladies de la croissance	s.243-244
[Dr. A.Ball]	
[II/7-F4] Conseils aux mères	s.245-248
Les affections intestinales des nourrissons et de la première enfance pendant la saison estivale	
Fissure anale chez les enfants	
[II/7-F5] Revue de la presse	s.248-250
Méningite cérébro-spinale	
Paralisis obstétricale des membres inférieures	
Fièvre de diète chez les nourrissons	
Suppositoires nutritifs	

- Une question de paternité
[II/7-F6] Bibliographie

2nci sene, Numero 7, Dersâadet fi 31/18 Haziran sene 1326	
[II/7-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	
[II/7-T2] Dokuz aylık bir çocukda Dr. Osse [Ausset]	
[II/7-T3] Vâlideletere nasihat Memedeki etfâl ile tufah hastalıkları Çocuklarda karın hastalıkları Hâdd kalın bağırsak ufûr Çocuklarda ishal-i kolera Göbek çatlaması Kasık yarığı Sarılık Çocuklarda fissür hastalıkları Çocukların başlarında peritonitis Talim ve terbiye Nev-zâda verilecek tabiat İlk adımlar	

2me Année, No.8, le 31 Août 1910	
[II/8-F1] Bulletin sanitaire de la ville	
Bulletin de la mortalité de la ville	
[II/8-F2] Tannate de quinine et maladie de la fièvre jaune Prof. E. Cacace, Directeur de l'Institut Éducative Antimalarique	
[II/8-F3] Les associations morbides Prof. Hutinel	
[II/8-F4] Conseils aux mères Mesures à prendre contre la grippe Préparation des cataplasmas Application des cataplasmas Les constipation normale Revue de la presse Traitement de la scarlatine [Dr. Schick]	
2nci sene, Numero 8, Dersâadet fi 31/18 Haziran sene 1326	
[II/8-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	
[II/8-T2] Çocuklarda sıtma hastalıkları Dr. Kakas [Cacace]	
[II/8-T3] Birkaç hastalığın biraradakı [Prof. Hutinel]	

[II/8-T4]	Vâlidelere nasihat İnkıbabz «Peklik» Çocuklarda kudret helvasının müşhil gibi isti'mâli Mugaddî tenkiyeler Meme emen çocukların ta'kim edilmiş çamaşır ve bezler isti'mâli	s.213-215
[II/8-T5]	Lâpalar Lâpaları istihzar etmek Lâpanın konması Hardallı lâpalar İlk yaşda kabz-ı mu'tad Kolera münasebetiyle	s.216-220

	2me Année, No.9, le 30 Septembre 1910	
[III/9-F1]	Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.264
[III/9-F2]	La gymnastique comme moyen de traitement de la scoliose Dr. Sarantis Papadopoulos, ex-interne des Hôpitaux de Lyon	s.264-268
[III/9-F3]	Les indications du 606 Féridoun Bey de Paris [Note de la Rédaction. Dr. Grosman, rapport à la Société Impérial de Médecine]	s.268-270
[III/9-F4]	Les tumeurs malignes chez l'enfant Prof. Kirmisson	s.269
[III/9-F5]	Le choléra chez les enfants Dr. Violi	s.270-271
[III/9-F6]	Conseils aux mères Catarrhe du larynx et des bronches Les cataplasmes sinapisés	s.271-273
[III/9-F7]	Revue de la presse Prophylaxie de la paralysie infantile	s.273-274
	2nci sene, Numero 9, Dersâadet fi 31/18 Eylül sene 1326	
[III/9-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i sıhhîsi	s.274
[III/9-T2]	«Frengi hastalığı hakkında» 606 ilacı ne vakitler yapılır ? Dr. Feridun Bey, Paris	s.221
[III/9-T3]	Bel kemiği çarpıklıklarında cimnastiğin faidesi Dr. Sarantis Papadopulo	s.222-223
[III/9-T4]	Hâlibanda taş ve kör bağırsak ufuneti Dr. René Löfur [Le Fur], Paris	s.223-226
[III/9-T5]	Vâlidelere nasihat Çocuklarda kolera Çocuklarda hançere ve göğüs nezleleri	s.226-227
[III/9-T6]	Çocuklarda bir nazar Çocuklarda kurdeşen	s.227-229
	Matbuata bir nazar	s.230-232

	2me Année, No.10, le 3	
[II/10-F1]	Bulletin sanitaire Bulletin de la mortalité d	
[II/10-F2]	Formes curables de la tul	
[II/10-F3]	M. E.-C. Aviragnet - M. T Traitemet de la hernie i	
[II/10-F4]	[Dr. Dam] [Note de la Rédaction] Conseils aux mères Diffusions	
	La grippe De l'urticaire chez les en	
	Engelures Emploi de la manne com	
[II/10-F5]	[IIe Congrès Internationa	
[II/10-F6]	Bibliographie Prof. H. Huchard	
	2nci sene, Numero 10, I	
[II/10-T1]	İstanbul şehrinin icmâl-i	
[II/10-T2]	Çocuklarda had verem ha Dr. Aviranet [Aviragnet Paris'de Etfâl-i Marîze H	
[II/10-T3]	Çocuklarda kasık yarıklar [Dr. Dam]	
[II/10-T4]	Vâlidelere nasihat Çatlaklar	
[II/10-T5]	Viyana'da Çocuk Hastah	
[II/10-T6]	Matbuata bir nazar Neşv ü nemâda (büyük tevakkufu- Çocukluk hal	
[II/10-T7]	Âsâr-ı müntesire	

	2me Année, No.11, le 3	
[II/11-F1]	Bulletin sanitaire de la vi	
[II/11-F2]	Bulletin de la mortalité d	
[II/11-F3]	L'albuminurie lordotique Professeur Rudolphe Fis	
	Conseils aux mères Instruction pour la périod	
	Sevrage du sein [I] Bronchites aiguës	

[II/11-F4] Revue de la presse Nouvelle préparation de 606	s.298
2nci sene, Numero 11, Dersâadet fi 30/17 Teşrînisânî sene 1326	
[II/11-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.243-246
[II/11-T2] Bel çöküklüğü ile müterafik tebevvül-i zülâl Fişl [Fischl], Prag Darü'l-fünunu'nda Muallim	s.247-249
[II/11-T3] Vâlidelere nasihat Sudden kesme zamanı Memeden kesme [I] Hâdd nefes boruları ufuneti	s.250-253
[II/11-T4] Matbuata bir nazar Küçük yaşıdaki çocuklarda haşhaş başı matbûhunun verilmesindeki tehlikeler [çev. Nazım Hamdi]	s.253-254

2me Année, No.12, le 31 Décembre 1910	
[II/12-F1] Avant Propos	s.300
[II/12-F2] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	s.300-301
[II/12-F3] Formes curables de la tuberculose aiguë chez l'enfant [II] M.E.-C.Aviragnet - M.Tixier de l'Hôpital des enfants malades à Paris	s.301-304
[II/12-F4] L'importance de la conservation des dents de lait et les irrégularités dentaires chez les enfants adultes Dr. M. Léon, Chirurgien dentiste Américain; Professeur à la Section Dentaire de la Faculté Impériale de Médecine	s.305-306
[II/12-F5] Conseils aux mères Instruction pour la période de sevrage [II] Les dangers de la décoction de têtes de pavot chez les enfants en bas âge La frönculose chez les nourrissons	s.306-309
[II/12-F5] Revue de la presse La cryogénine	s.309
[II/12-F6] Table alphabétique des auteurs et de leurs publications	s.310
2nci sene, Numero 12, Der sâadet fi 31/18 Kânûnuevvel sene 1326	
[II/12-T1] İltifat-ı hazret-i padişâhî: arz-ı şükran ve mahmidet	s.255-256
[II/12-T2] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.256-257
[II/12-T3] Süt dişlerinin muhafazasındaki ehemmiyyet ve tufûliyyet-i sâniyede dişlerde görülen intizamsızlık Dr. M. Leon, Tıb Fakültesi Diş Şubesi Muallimlerinden	s.258-259
[II/12-T4] Vâlidelere nasihat Memeden kesme [II]	s.259-265
[II/12-T5] Matbuata bir nazar Çocukların vücutundan çıban dökmesi	s.266

3me Année, No.1, le 31	
[III/1-F1] Avant propos	
[III/1-F2] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	
[III/1-F3] Travaux originaux la scoliose Dr. Rodolphe Fischl, Professeur à Prague	
[III/1-F4] Résumé d'un travail sur la scoliose Prof. Marfan, Médecin à Paris	
[III/1-F5] Nécessité de dévêtir le thorax M. Pironneau, Interne à Paris	
[III/1-F6] Conseils aux mères Sevrage du lait [II] Coliques intestinales	
[III/1-F7] Bibliographie	

3üncü sene, Numero 1, le 31 Décembre 1910	
[III/1-T1] Mukaddime	
[III/1-T2] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	
[III/1-T3] Çocukların bünyelerinin Getirilmesi Dr.Rudolf Fişl [Fischl], Professeur à Prague	
[III/1-T4] Rahitis denilen kemik hastalığı [Prof. Marfan]	
[III/1-T5] Bir südninenin esna-yı meşhur Dr. Pironno [Pironneau]	
[III/1-T6] Vâlidelere nasihat Barsaklarda kulunc «sandık» Eldeki yaraların tentürdilmesi	

3me Année, No.2, le 28 Décembre 1910	
[III/2-F1] Bulletin sanitaire de la ville Bulletin de la mortalité de la ville	
[III/2-F2] Formes curables de la tuberculose aiguë chez l'enfant [II] M.M. Aviragnet – Tixier de l'Hôpital des enfants malades à Paris	
[III/2-F3] Résumé d'un travail sur la scoliose Prof. Marfan, Médecin à Paris	
[III/2-F4] Conseils aux mères Céphalalgie et migraine Allaitement artificiel [I]	
[III/2-F5] Revue de la presse Calcul de l'uretère et appareil urinaire	
[III/2-F6] Bibliographie	
[III/2-F7] Nécrologie (Professeur	

3üncü sene, Numero 2, Dersâdet 28/15 Şubat 1326	
[III/2-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.13
[III/2-T2] Rahitis denilen kemik hastalığının tedavisi hakkında icmâl [II] [Prof. Marfan]	s.14-17
[III/2-T3] Vâlidelere nasihat Baş ağrısı ve yarım baş ağrısı Hiçgiriğa karşı en müessir çare Irzâ'-i sinâî [I]	s.18-23

3me Année, No.3, le 31 Mars 1911	
[III/3-F1] Bulletin sanitaire de la ville	s.28
Bulletin de la mortalité de la ville	
[III/3-F2] L'association de la rougeole & de la scarlatine	s.29-32
Prof. Hutinel	
[III/3-F3] Conseils aux mères	s.32-35
Allaitement artificiel [II]	
Excitation cérébrale chez les enfants	
[III/3-F4] Revue de la presse	s.36-38
Pansement des brûlures	
L'usage de Bromural Knoll	
[III/3-F5] Bibliographie	s.38

3üncü sene, Numero 3, Dersâdet 31/18 Mart 1327	
[III/3-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.25-26
[III/3-T2] Çocuklarda hâdd verem hastalığının kabil-i şifa olan nev'ileri [II] Dr. Aviranyet [Aviragnet]- Tixier	s.26-29
[III/3-T3] Rahitis denilen kemik hastalığının tedavisi hakkında icmâl [III] [Prof. Marfan]	s.29-30
[III/3-T4] Kızıl ile kızamığın iştirakı	s.30-31
[Prof. Hutinel]	
[III/3-T5] Validelere nasihat	s.31-36
Irzâ'-i sinâî [II]	
Tenebbüh-i dimâğî	
Yanıkların tedavisi	

3me Année, No.4, le 30 Avril 1911	
[III/4-F1] Bulletin sanitaire de la ville	s.40
Bulletin de la mortalité de la ville	
[III/4-F2] Le traitement de l'appendicite aiguë chez les enfants	s.40-45
Dr. Savariaud de Paris	
[III/4-F3] Conseils aux mères	s.45-49
Traitemennt de la broncho-pneumonie	
Allaitement artificiel [III]	

[III/4-F4] Revue de la presse	
Complications rénales au	
3üncü sene, Numero 4,	
[III/4-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i	
[III/4-T2] Çocukların egzema hasta	
müteessim olması	
[III/4-T3] Çocuklarda körbarsak uf	
[III/4-T4] Validelere nasihat	
Irzâ'-i sinâî [III]	
Verem hastalığından evv	
[III/4-T5] Dr. Viktor [Galimidi] Bey	
(Islak çarşaf)	
[III/4-T6] Âsâr-ı müntesire	

3me Année, No.5, le 31	
[III/5-F1] Bulletin sanitaire de la vi	
Bulletin de la mortalité d	
[III/5-F2] La diagnostic de la coxa	
Prof. Broca de Paris	
[III/5-F3] Diabète sucré [I]	
Prof. Castaigne, Dr. G. I	
[III/5-F4] Conseils aux mères	
Allaitement mixte [I]	
Coucher de l'enfant	
La bain froid, agent théra	
Infantiles	
Traitemennt des plaies de	
[III/5-F5] Revue de la presse	
Diagnostic de l'adénopat	
L'anémie prétuberculeuse	
Anomalies de la croissan	
3üncü sene, Numero 5,	
[III/5-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i	
[III/5-T2] Kokzaljinin hîn-i bed'an	
Professeur Broka [Broca]	
[III/5-T3] Şeker hastalığı [I]	
[Prof. Castaigne, Dr. G.	
[III/5-T4] Validelere nasihat	
Irzâ'-i muhtelit	
Irzâ'-i muhtelite ne zamâ	
Çocugun yatırılması. Ço	
ve şâfi tarzında te'siri	
[III/5-T5] Çocukların ağlamaları	
Lezaj [A. Lesage]'dan D	

[Cilt 3, No.6, Haziran 1911 ve No.7, Temmuz 1911 sayıları bulunamadı.]

3me Année, No.8, le 31 Août 1911	
[III/8-F1] Bulletin sanitaire de la ville	s.102
Bulletin de la mortalité de la ville	
[III/8-F2] Les médications dans le traitement de la coqueluche normale	s.102-104
Dr. P. Nobécourt	
[Note de la Rédaction]	
[III/8-F3] Troubles digestifs des nourrissons [I]	s.105-109
Dr. Lemaire de Paris	
[III/8-F4] Conseils aux mères	s.110-113
Gastro-entérites aiguës de la seconde enfance	
[III/8-F5] Bibliographie	s.113
3üncü sene, Numero 8, Dersâdet 31/31 Ağustos 1327	
[III/8-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.85
[III/8-T2] Boğmaca öksürüğünün tedavisinde kullanılan ilaçlar	s.86-87
Dr. Nobekur [Nobecourt]	
[Not. Hey'et-i tahririye]	
[III/8-T3] Validelere nasihat	s.87-93
Radî'lerde mide bozuklukları [I]	
Dr. Lömer [Lemaire]	
[III/8-T4] Südün terkibindeki tahavvülât [II]	s.93-95
Lezaj [A. Lesage]'dan Dr. Nazım Hamdi [Nazım Hamdi'nin notuyla]	

3me Année, No.9, le 30 Septembre 1911	
[III/9-F1] Bulletin sanitaire de la ville	s.116
Bulletin de la mortalité de la ville	
[III/9-F2] Statistique de la mortalité des enfants dans la ville de Constantinople pendant l'année 1908-1909	s.116-120
[III/9-F3] Troubles digestifs des nourrissons [II]	s.120-125
Dr. Lemaire de Paris	
[III/9-F4] Conseils aux mères	s.125-128
Affections gastro-intestinales chroniques de la seconde et de la Grande enfance [I]	
[III/9-F5] IIIe Congrès de la Société Internationale de la Protection de la première enfance gouttes de lait	s.128
[III/9-F6] Bibliographie	s.128-129
3üncü sene, Numero 9, Dersâdet 30/18 Eylül 1327	
[III/9-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.97
[III/9-T2] İstanbul şehrinin vefeyât-ı etfâl istatistikî [I]	s.98-101
[III/9-T3] Validelere nasihat	s.102-105
Tufüliyyet-i sâniyede hâdd mi'de ve barsak ufûnetleri	

3me Année, No.1	
[III/10-11-12-F1] A nos lecteurs	
[III/10-11-12-F2] Bulletin sanitaire	
Bulletin de la mort	
[III/10-11-12-F3] L'épilepsie	
Dr. Babonneix, H.	
[III/10-11-12-F4] Conseils aux mères	
Observations sur	
lactées	
Dr. G. Variot, Mé	
[III/10-11-12-F5] La somatose com	
les accouchées	
3üncü sene, Numero 10, Dersâdet 30/18 Eylül 1327	
[III/10-11-12-T1] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	
[III/10-11-12-T2] İstanbul şehrinin vefeyât-ı etfâl istatistikî	
[III/10-11-12-T3] Çocuklarda sar'a	
[Dr . Babonneix]	
[III/10-11-12-T4] Çocuklardaki egriler	
[Dr. G. Variot]	
[III/10-11-12-T5] Validelere nasihat	
Radî'lerde mi'de ve barsak ufûnetleri	
[III/10-11-12-T6] Somatoz	

4me Année, No.1, le 1 Mars 1912	
[IV/1-F1] A nos lecteurs	
La Direction	
[IV/1-F2] Bulletin sanitaire de la ville	
Bulletin de la mortalité	
[IV/1-F2] L'hygiène de la grossesse	
Dr. Stavridès	
[IV/1-F3] La gale	
[IV/1-F4] Maladies des nouveaux-nés	
l'arrivée du médecin	
Dr. J.B. Violí	
Cordon ombricale	
Mort apparente du nouveau-né	
Le débilité congénitale	
Soins à donner aux enfants	
Érysipèle	
Tétanos	

4üncü sene, Numero 1, 1 Mayıs 1330

[IV/1-T1] Muhterem karie ve kari'lerimize	s.1
[IV/1-T2] İstanbul şehrinin icmâl-i sihhîsi	s.2-3
[IV/1-T3] Hâmilde tedâbîr-i sihhîye	s.3-6
Dr. İstavridis [G. Stavrides]	
[IV/1-T4] Tıflı nev-zâd hastalıkları	s.6-12
[Dr. G.B. Violi]	
Tabib gelinceye kadar tıflı nev-zâda yapılacak tedabir	
Nev-zâdda mevt-i zahiri	
Yılancık	
Küzaz	
Zaafiyet-i viladiye	
Zayıf çocuklara yapılacak tedabir	
[İlan: Operatör Doktor Nazım Hamdi. Doktor J.B. Violi]	

4me Année, No.2, le 1 Juin 1914

[IV/2-F1] Bulletin sanitaire de la ville	s.12
Mortalité de la ville	
[IV/2-F2] La tuberculose chez les enfants; les portes d'entrée [I]	s.12-14
Dr. [J.B.] Violi	
[IV/2-F3] Pratique de l'allaitement [I]	s.14-20

4üncü sene, Numero 2, İstanbul, 1 Haziran 1914

[IV/2-T1] [Teşekkürat Hey'et-i tahrirîyye]	s.13
[IV/2-T2] Şehrin icmâl-i sihhîsi	s.13-14
[IV/2-T3] Çocuklarda verem hastalığı [I]	s.14-15
[IV/2-T4] Irzâ'ın tarz ve sûret-i icrâ'sı [I]	s.16-22

La Pédiatrie en Turquie

Bağışıklama: I/3-F6, I/5-F2
 Deri Hastalıkları: I/2-F5, I/
 Diş Hekimliği: II/12-F4
 Endokrin Hastalıklar: II/7-
 Farmakoloji ve Toksikoloj
 Fizyoloji: III/1-F3
 Gastroenteroloji, Beslenme
 F6, I/9-F2, I/9-F9, II/1F3, II/
 Göz Hastalıkları: I/9-F3
 Hematoloji ve Onkoloji: I/
 Hijyen: I/5-F8, I/10-F4, IV/
 Nefroloji: I/10-F2, II/11-F2
 Nöro-psikiyatri: I/1-F4, I/
 II/1-F3, II/10-F2, III/10-11-
 Çocuk cerrahisi ve Ortopedi
 II/10-F3, III/4-F2, III/5-F2
 Propedötik: III/1-F5, III/5-
 Bulaşıcı Hastalıklar (Tüberku
 I/5-F3, I/6-F2, I/7-T2, I/10-
 II/8-F2, II/9-F5, II/10-F2, II/
 Üroloji ve Jinekoloji: I/2-F2
 Yenidoğan Hastalıkları: III/
 İcmal-i Sihhî (Bulletin Sa
 Mères), Matbuata bir Nazım
 Duyurular, Kitap Tanıtımı

Child health in Istanbul: Dr. G.B. Violi and his monthly
La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-i Etfal (1909-1914)
Gülten Dinç – Şeref Etker

Dr. Giovanni Battisa Violi (Modena 1849–İstanbul 1928), who practiced pediatrics in Turkey for more than fifty years, was the founder of the first vaccine institute (Etablissement Vaccinogène, 1881), as well as the first children's hospital (l'Hôpital Saint-Georges pour les Enfants Malades, 1895) in the Ottoman Empire. Dr. Violi established a new children's hospital in Istanbul in 1905 (l'Hôpital International des Enfants à Chichili), and published a monthly journal for child health (consisting of two separate parts in French and Turkish) entitled: *La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-i Etfal* between 1909 and 1914.

The periodical edited by Dr. Violi displayed an international editorial board of renowned pediatricians from Europe (Ausset, Baginsky, Bokay, Escherich, Fischl, Hutinel, Monti, and others), and prominent local physicians from different communities. The journal aimed at promoting state-of-the-art knowledge in child health, addressing both professionals and parents. Another equally important objective of *La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-i Etfal* was to publicise the humanitarian work accomplished in the children's hospital under Dr. Violi's direction. The journal included health and mortality statistics issued by the Medical Office (Conseil de Santé) for the Ottoman capital, a world review of the pediatric literature, notes on therapeutics, medical and child care consultations with mothers, as well as articles on clinical research, some of them being of historical significance.

The publication of *La Pédiatrie en Turquie / Türkiye'de Emraz-i Etfal* was interrupted by international political events in 1911, and the enterprise came to an end with the outbreak of World War I in 1914. Extensive research conducted to-date has revealed that a complete collection is not available in libraries. The table of contents of the collated copies has been appended for this reason. Also noteworthy is the fact that the publication of this pioneering journal (in French and Turkish) came much earlier than English periodicals in pediatric medicine.

Key Words: G.B.Violi, Turkey, pediatrics, children's hospital, medical journal, vaccination, Italy; Anahtar Kelimeler: G.B. Violi, Türkiye, çocuk hekimliği, pediatri, çocuk hastanesi, tip dergisi, aşılama, İtalya.